

2023-12-04 Nr. NV-3021

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-1706 TAIS-23-16035(2)		DĖL VYRIAUSYBĖS 2014 M. LAPKRIČIO 5 D. NUTARIMO NR. 1206 „DĖL SOCIALINĖS PARAMOS IŠMOKŲ ATSKAITOS RODIKLIŲ DYDŽIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Istatymo įgyvendina- masis teisės aktas	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas 2023-12-31	<i>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija</i>	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Siūlymas patvirtinti didesnius 2024 m. socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklius, nuo kurių priklauso įvairių išmokų dydžiai, siejamas su Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio įstatymo įgyvendinimu. Įstatymas įpareigoja kasmet perskaičiuoti minimalių vartojimo poreikių dydį (MVPD) ir jį taikyti ateinančių metų bazinės socialinės išmokos (BSI¹), šalpos pensijų bazės (ŠPB²), tikslinių kompensacijų bazės (TKB³), valstybės remiamų pajamų (VRP⁴) dydžiams nustatyti (tvirtina Vyriausybė).

Pagal Įstatymą BSI dydis negali sudaryti mažiau nei 16 proc., ŠPB – mažiau nei 56 proc., TKB – mažiau nei 47 proc., VRP – mažiau nei 50 proc. praėjusių metų MVPD (2023 m. – 354 eurai).

Su BSI susijusias išmokas ir paramą gauna apie 600 tūkst. asmenų, šalpos išmokas – apie 62 tūkst. asmenų (našlaičiai, vaikai su negalia, nuo vaikystės suaugę asmenys su negalia, kiti asmenys, neįgiję stažo socialinio draudimo pensijai gauti), tikslines kompensacijas – apie 95 tūkst. asmenų.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS**Siūloma nuo 2024 m. sausio 1 d. patvirtinti:**

- 6 eurai didesnę BSI dydį – 55 eurus (*dabar – 49 eurai*).
- 13 eurų didesnę ŠPB bazės dydį – 197 eurai (*dabar – 184 eurai*).
- 18 eurų didesnę TKB dydį – 165 eurai (*dabar – 147 eurai*).
- 19 eurų didesnę VRP dydį – 176 eurus (*dabar – 157 eurai*).

Siūlymams įgyvendinti, 2024 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte numatyta 154,7 mln. eurų papildomų lėšų, iš jų: SADM – 138,8 mln. eurų (BSI padidinti 96,2 mln. eurų, ŠPB – 11,7 mln. eurų, TKB – 25,4 mln. eurų, VRP dydžiui – 5,5 mln. eurų); ŠMSM – 15,048 mln. eurų (BSI padidinti – 14,875 mln. eurų, VRP – 0,173 mln. eurų); KM – 0,088 mln. eurų (BSI padidinti); VRM – 0,778 mln. eurų

¹ BSI taikoma apskaičiuojant įvairias išmokas vaikams, laidojimo pašalpą, paramą palaimams parvežti, socialinę paramą mokiniams, asmenims su negalia, studijuojantiems aukštosiose mokyklose, studijų išlaidoms iš dalies kompensuoti, prieglobsčio gavėjams, laikinosios apsaugos ir iš humanitarinės krizės ištiktų šalių perkeltiems lietuvių kilmės asmenims mokamas mėnesinės kompensacijos, asmenims su negalia mokamas transporto išlaidų kompensacijos, išmokas nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą atlikusiems asmenims, dienpinigius ir kariūnų stipendijas, nustatant kompensuojamų kelionės, gyvenamųjų patalpų nuomos, persikėlimo išlaidų dydžius, mėnesio atlyginimą asmenims, vykstantiems dirbti į užsienio lietuvių bendruomenes, organizacijas, kultūros įstaigas ir švietimo įstaigas, sportininkų rentas, stipendijas, normines studijų kainas, taip pat įstatymų pagrindais sudarytų komisijų pirmininkų, jų pavaduotojų ir narių atlygį, ir kt.

² ŠPB yra šalpos išmokų (šalpos neįgalumo pensijų, šalpos senatvės pensijų, šalpos našlaičių pensijų, šalpos kompensacijų ir socialinių pensijų) dydžio matas.

³ TKB yra slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinių kompensacijų / individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos dydžio matas.

⁴ VRP taikomas vertinant asmens pajamas ir (ar) turtą, suteikiant teisę asmenims į socialinę paramą, nustatant asmenų mokėjimo už socialines paslaugas dydžius, taip pat apskaičiuojant socialinės paramos dydžius. Nuo VRP priklauso socialinės pašalpos, būsto šildymo išlaidų kompensacijos, vienkartinės išikūrimo pašalpos prieglobsčio gavėjams ir lietuvių kilmės asmenims (šeimoms), perkeltiems iš humanitarinės krizės ištiktų šalių, pašalpos maistui ir smulkioms išlaidoms užsieniečiams, gyvenantiems Pabėgėlių priėmimo centre, teisė į mokinių nemokamą maitinimą ir paramą mokinio reikmėms įsigyti, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų kursantų stipendijos ir materialinė parama ir kt.

(BSI padidinti).

Rengėjų pasiūlytos priemonės laikytinos taikliomis ir aktualiomis.

Padidinus BSI dydį, padidės nuo jo priklausančių išmokų dydžiai (pvz., universali išmoka vaikui (vaiko pinigai) padidės iki 96,25 euro, o gausioms ir nepasiturinčioms šeimoms ar vaiką su negalia auginančioms šeimoms mokama išmoka vaikui kartu su papildoma dalimi – iki 152,9 euro).

Padidinus VRP dydį, vidutinis socialinės pašalpos dydis padidės 136 – 152 eurų. Su šiuo dydžiu susijusias išmokas, socialinę paramą, kompensacijas ir socialines paslaugas gaunančių asmenų skaičius išaugs iki 12 proc. (pvz., gaunančiųjų papildomai skiriamą išmoką vaikui – apie 10 proc., socialinę paramą mokiniams – apie 11 proc., socialinę pašalpą – apie 5 proc.).

Padidinus ŠPB dydį, šalpos išmokos, priklausomai nuo jų rūšies ir gavėjų kategorijos, didės 6,5 – 29,25 euro.

Dėl TKB dydžio padidinimo tikslinės kompensacijos padidės nuo 10,8 euro iki 46,8 euro.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Įgyvendinimo mechanizmas nesikeis – pasiūlymai bus įgyvendinami taikant esamą mechanizmą.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas suderintas be pastabų su AM, FM, EM, KAM, KM, ŠMSM, TM, URM, VRM, ŽŪM, SAM, Lietuvos savivaldybių asociacija.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Daiva Buivydaite-Garbštienė

Socialinės politikos grupė, vyresnioji patarėja